

(א) אָלֵי כְּבִתּוּלָה חֲגַרְת שֶׁק עַל בְּעַל נְעוּרֶיהָ. כִּמָּה דַּאֲתָ אָמַר כִּי אֵינְנוּ, בְּגִין דְּאִסְתַּלַּק מִינָהּ, וְאִשְׁתַּבַּח פִּירוּדָא.

וְאִפְּרִיזוּ שְׁמִיָּא וְאַרְעָא, כִּלְהוּ אֶתְאַבְלוּ, דְּכִתִּיב, (ישעיה נ) אֲלֹבִישׁ שָׁמַיִם קְדָרוֹת וְשֶׁק אֲשִׁים כְּסוּתָם. מִלְּאֲכִי עֲלָאֵי כִלְהוּ אֶתְאַבְלוּ עֲלֶיהָ, דְּכִתִּיב, (ישעיה לג) הֵן אֲרָאֲלֶם צְעָקוֹ חֲצָה מִלְּאֲכִי שְׁלוֹם מַר יְבַפְּיוּן. שְׁמַשָּׁא וְסִיְהָרָא אֶתְאַבְלוּ וְחֲשָׁכוּ נְהוּרִיהוּן. דְּכִתִּיב, (ישעיה יג) חֲשֶׁף הַשָּׁמַשׁ בְּצִאתוֹ וְגו', וְכִלְא עֲלָאֵי וְתַתָּאֵי, בְּכּוּ עֲלֶהּ (דף רי ע"ב) וְאֶתְאַבְלוּ. מָאֵי טַעְמָא, בְּגִין דְּשִׁלְטָא עֲלֶהּ סְטָרָא אַחְרָא, דְּשִׁלְטָא עַל אַרְעָא קְדִישָׁא.

פְּתַח וְאָמַר, (יחזקאל ז) וְאִתָּה בֶן אָדָם כַּה אָמַר ה' אֱלֹהִים לְאֲדַמְת יִשְׂרָאֵל קִץ בָּא הַקִּץ עַל אַרְבַּע כְּנֻפּוֹת הָאָרֶץ. הַאי קָרָא רְזָא עֲלָאָה אִיהוּ. לְאֲדַמְת יִשְׂרָאֵל קִץ, מָאֵי אִיהוּ. וְכִי אֲדַמְת יִשְׂרָאֵל קִץ הִיא. אָלָא הֵכִי הוּא וְדָאֵי וְאִתְמַר, קִץ אִיהוּ לִימִינָא, קִץ אִיהוּ לְשְׁמָאֲלָא. קִץ לִימִינָא, דְּכִתִּיב, (דניאל יב) לְקִץ הַיָּמִין. קִץ לְשְׁמָאֲלָא, דְּכִתִּיב, (איוב כח) קִץ שָׁם לַחֲשָׁף וּלְכָל תְּכַלִּית הוּא חוֹקֵר, וְדָא הוּא (בראשית ו) קִץ כָּל בָּשָׂר, כִּמָּה דַּאֲתַמַּר.

קִץ דִּימִינָא, הֵינְנוּ דְּכִתִּיב לְאֲדַמְת יִשְׂרָאֵל קִץ. בָּא הַקִּץ, דָּא קִץ דְּשְׁמָאֲלָא. קִץ דִּימִינָא, דָּא קִץ דִּינִצְר הַטּוֹב. קִץ דְּשְׁמָאֲלָא, דָּא קִץ דִּינִצְר הַרַע, וְדָא אִיהוּ דְּכַד חוֹבִין גְּרָמוּ וְאִתְגַּבְּרוּ, אִתְגַּזְרוּ וְאִתְיִיְהִיב שְׁלִטְנָא לְמַלְכוּת הַרְשָׁעָה לְשִׁלְטָאָה, וּלְחֲרַבָּא בֵּיתִיהּ וּמְקַדְשֵׁיהּ. וְדָא הוּא דְּכִתִּיב, (יחזקאל ז) כַּה אָמַר ה' אֱלֹהִים רַעַה אַחַר רַעַה הִנֵּה בָּאָה, וְכִלְא חַד.

וּבְגִין כֵּן, אֶתְאַבְלוּ עֲלָאֵי וְתַתָּאֵי עַל דַּאֲתִיְהִיב שְׁלִטְנוֹ לְהַאי קִץ דְּשְׁמָאֲלָא.

וְהִיא גַם הִיא מַה כְּתוּב בָּהּ? (יחזקאל א) אָלֵי כְּבִתּוּלָה חֲגַרְת שֶׁק עַל בְּעַל נְעוּרֶיהָ, כִּמּוֹ שְׁנָאֲמַר כִּי אֵינְנוּ, מִשּׁוּם שֶׁהִסְתַּלַּק מִמֶּנָּה וְנִמְצָא פְּרוּד.

וְאִפְּרִיזוּ שְׁמַיִם וְאַרְץ כִּלְהוּ אֶתְאַבְלוּ עֲלֵיהּ, שְׁכִתּוּב (ישעיה כ) אֲלֹבִישׁ שְׁמַיִם קְדָרוֹת וְשֶׁק אֲשִׁים כְּסוּתָם. מִלְּאֲכִים עֲלִיוֹנִים כִּלְהוּ אֶתְאַבְלוּ עֲלֶיהָ, שְׁנָאֲמַר הֵן אֲרָאֲלֶם צְעָקוֹ חֲצָה מִלְּאֲכִי שְׁלוֹם מַר יְבַפְּיוּן. הַשָּׁמַשׁ וְהַלְבָּנָה אֶתְאַבְלוּ וְהִחְשִׁיכוּ אֶת אֲוֶרֶם, שְׁכִתּוּב חֲשֶׁף הַשָּׁמַשׁ בְּצִאתוֹ וְגו', וְכִלְ עֲלִיוֹנִים וְהִתְחַתְּנוּנִים בְּכּוּ עֲלֶיהָ וְהִתְאַבְלוּ. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁשׁוֹלֵט עֲלֶיהָ הַצַּד הַאֲחֵר שְׁשׁוֹלֵט עַל הָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה.

פְּתַח וְאָמַר, (יחזקאל ז) וְאִתָּה בֶן אָדָם כַּה אָמַר ה' אֱלֹהִים לְאֲדַמְת יִשְׂרָאֵל קִץ בָּא הַקִּץ עַל אַרְבַּע כְּנֻפּוֹת הָאָרֶץ. הַפְּסוּק הַזֶּה הוּא עֲלִיוֹן. מַה זֶה לְאֲדַמְת יִשְׂרָאֵל קִץ, וְכִי אֲדַמְת יִשְׂרָאֵל הִיא קִץ? אָלָא כֵּן זֶה וְדָאֵי, וְנִתְבָּאֵר. הַקִּץ הוּא לִימִין, וְהַקִּץ הוּא לְשְׁמָאֲלָא. קִץ לִימִין - שְׁכִתּוּב (דניאל יב) לְקִץ הַיָּמִין. קִץ לְשְׁמָאֲלָא - שְׁכִתּוּב (בראשית ו) קִץ שָׁם לַחֲשָׁף וּלְכָל תְּכַלִּית הוּא חֲקֵר, וְזֶהוּ קִץ כָּל בָּשָׂר, כִּמּוֹ שְׁנִתְבָּאֵר.

קִץ שֶׁל הַיָּמִין - הֵינְנוּ שְׁכִתּוּב לְאֲדַמְת יִשְׂרָאֵל קִץ. בָּא הַקִּץ - זֶה קִץ הַשְּׁמָאֲלָא. הַקִּץ שֶׁל הַיָּמִין זֶה הַקִּץ שֶׁל יִצְר הַטּוֹב. הַקִּץ שֶׁל הַשְּׁמָאֲלָא זֶה הַקִּץ שֶׁל יִצְר הַרַע. וְזֶה הוּא שְׁכָאֲשֵׁר הַחֲטָאִים גְּרָמוּ וְהִתְגַּבְּרוּ, נִגְזְרוּ וְנִתְּן הַשְּׁלִטּוֹן לְמַלְכוּת הַרְשָׁעָה לְשִׁלְטָאָה וּלְהַחְרִיב בֵּיתוֹ וּמְקַדְשׁוֹ, וְזֶהוּ שְׁכִתּוּב (יחזקאל ז) כַּה אָמַר ה' אֱלֹהִים רַעַה אַחַת רַעַה הִנֵּה בָּאָה, וְהִכַּל אַחַד.

וּמִשּׁוּם כֵּן אֶתְאַבְלוּ עֲלִיוֹנִים

ובגין כך, פיון דמלכו קדישא, מלכות שמים
 אתפפא, ומלכות חייבא (אחרא) אתגבר. (פרין)
 אית ליה לכל בר נש, לאתאבלא עמה,
 ולאתפפא עמה. ובגין דכד איהי יזדקפא,
 ועלמא יתחדי, יתחדי איהו בהדה. דכתיב,
 שישו אתה משוב כל המתאבלים
 עליה.

תא חזי, פתיב בהו במצרים, (ירמיה מו) עגלה
 יפיפיה מצרים. ורזא דעגלה דא, הו
 ישראל תחות שלטניה כמה זמנין וכמה
 שנין. ובגין דזמינין ישראל לשלטאה לבתר
 עלה, אתרמיז לון השתא עגלות.

רבי אלעזר אמר, רמז רמז ליה יוסף ליעקב
 על עגלה ערופה. דהא בההוא פרקא
 אתפרש מניה. ואוקמוה, עגלה ערופה,
 דאיהי אתיא על דאשתפח קטולא, ולא
 אתיידע מאן קטיל ליה. ובגין דלא ישלטון
 על ארעא רוחין בישין דלא אצטריכו, יתבין
 האי עגלה לתקונא, בגין דלא ישתמודעון
 לגביה, ולא ישלטו עלייהו.

תא חזי, כל בני נשא כלהו עברין על ידי
 דמלאך המות, בר מהאי דאקדימו ליה
 בני נשא, עד לא ימטי זמנא לשלטאה ביה
 וליטול רשו. דהא לא שליט בבר נש, עד
 דנטיל רשו.

ובגין כך, אית ליה דינא לשלטאה על ההוא
 אתר. כמה דאת אמר, (דברים כא) לא נודע
 מי הפהו. הכי נמי אית ליה דינא דלא
 אתיידע, בגין לקטרגא על ההוא אתר. ועל
 דא, (דברים כא) ולקחו זקני העיר ההיא עגלת
 בקר וגו'. בגין לאעברא דיניה דההוא אתר,
 ולאתתקנא דלא ישלוט ביה מקטרגא,
 ולאשתזבא מניה.

ותחתונים, על שנתן השלטון
 לקץ הזה של השמאל. ומשום
 כך, פיון שהמלכות הקדושה,
 מלכות השמים נכנעה, ומלכות
 הרשעה [האחרת] התגברה, ואז יש
 לכל אדם להתאבל עמה ולהפנע
 עמה, ומשום שבאשר היא
 תזדקף והעולם יתחדש הוא
 יתחדש עמה, שפתיב (ישעיה טו)
 שישו אתה משוב כל
 המתאבלים עליה.

בא ראה, כתוב במצרים (ירמיה מו)
 עגלה יפה פיה מצרים, והסוד
 של העגלה הזו היו ישראל תחת
 שלטונה כמה פעמים וכמה
 שנים. ומשום שישאל עתידים
 אחר כך לשלט עליה, נרמז להם
 כאן עגלות.

רבי אלעזר אמר, רמז רמז ליה יוסף ליעקב
 על עגלה ערופה. דהא בההוא פרקא
 אתפרש מניה. ואוקמוה, עגלה ערופה,
 דאיהי אתיא על דאשתפח קטולא, ולא
 אתיידע מאן קטיל ליה. ובגין דלא ישלטון
 על ארעא רוחין בישין דלא אצטריכו, יתבין
 האי עגלה לתקונא, בגין דלא ישתמודעון
 לגביה, ולא ישלטו עלייהו.

תא חזי, כל בני נשא כלהו עברין על ידי
 דמלאך המות, בר מהאי דאקדימו ליה
 בני נשא, עד לא ימטי זמנא לשלטאה ביה
 וליטול רשו. דהא לא שליט בבר נש, עד
 דנטיל רשו.

ובגין כך, אית ליה דינא לשלטאה על ההוא
 אתר. כמה דאת אמר, (דברים כא) לא נודע
 מי הפהו. הכי נמי אית ליה דינא דלא
 אתיידע, בגין לקטרגא על ההוא אתר. ועל
 דא, (דברים כא) ולקחו זקני העיר ההיא עגלת
 בקר וגו'. בגין לאעברא דיניה דההוא אתר,
 ולאתתקנא דלא ישלוט ביה מקטרגא,
 ולאשתזבא מניה.